

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

GIDANI KORU
SOFRANA SAHİP ÇIK

7/32282

Sayı : E-54045643-610-2284904

20.08.2020

Konu : Soru Önergeleri (7/32282)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 29.07.2020 tarihli ve 43452547-120.07-690364 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Sayın Tamer OSMANAĞAOĞLU'na ait 7/32282 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/32282) (2 sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : AHUDNXPS

Belge Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-ve-orman-bakanligi-ebys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Ayten ZAN
SANCAK
Mühendis

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**İZMİR MİLLETVEKİLİ SAYIN TAMER OSMANAĞAOĞLU'NA AİT 7/32282 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca balıkçılarımızın ihtiyaçlarına yönelik bilgi sistemleri aktif olarak kullanılmakta, gerektiğinde düzenlemeler ve güncellemeler yapılarak hizmetlerine sunulmaktadır. Üye Ülkelerde su ürünleri yatırımlarının teşvik edilmesi, ortak projelerin geliştirilmesi, ticaret ve pazarlama imkânlarının artırılması, su ürünleri ile ilgili düzenli bilgi akışının sağlanması vb. konularda faaliyet göstermekte olan Ülkemizin de Kurucu üyesi olduğu Uluslararası Doğu ve Orta Avrupa Balıkçılığını Geliştirme Örgütü (EUROFISH) tarafından düzenlenen uluslararası etkinliklere ve diğer ulusal ve uluslararası fuar ve etkinliklere katılmaktadırlar.

Su ürünleri araştırmaları kapsamında Bakanlığımız tarafından Ülke önceliklerine uygun şekilde Ar-Ge projeleri yürütülmektedir. Tarımsal Araştırma Master Planında su ürünleri araştırma proje ve faaliyetlerine ait konular, Su Ürünleri Araştırma Fırsat Alanı (AFA) altında yer alan 5 ayrı Araştırma Programları içerisinde yer almaktadır. Bu programlar:

- Balıkçılık Yönetimi
- Su Ürünleri Islah ve Yetiştiriciliği
- Su Ürünleri Genetik Kaynakları
- Kaynak Yönetimi ve Çevre
- Su Ürünleri Teknoloji

Bu ana başlıklardaki programlar altında Bakanlığımız TAGEM'e bağlı 4 adet su ürünleri araştırma enstitüsü müdürlükleri tarafından kamu adına yürütülmesi gereken balık stok araştırmaları, oşinoğrafik ve kirlilik izlemeleri, limnolojik ve yetiştiricilik araştırmaları konularında projeler yürütülmüştür. Balıkçılıkta veri seti sağlamak amacıyla sürekli izleme çalışmaları yapılmasının yanı sıra son 10 yılda 205 adet ar-ge projesi yürütülerek sektörün ihtiyaç duyduğu alanlarda yetiştiricilik ve balıkçılık konusunda sektöre öncü adımlar atılmış bilimsel tavsiyeler geliştirilmiştir.

Dünyada balık avcılığında kullanılan ortasu trolü, karides seperatörü vb. gibi yeni av araçlarının modifiye edilerek geliştirilmesi ile balıkçılıkta çevreye zararlı etkisi azaltılmıştır. Bu amaçla bazı av araçlarının modifiye edilmesi veya yeni av araçlarının Ülkemiz uygulamaları için geliştirilmesi sağlanmıştır. Karadeniz'de salyangoz avında direç vb. dip sürütme ağıları trolde olduğu gibi çok zararlı etkiler gösterdiği için üç ayrı tipte salyangoz tuzakları geliştirilmiştir. Ege denizinde kalamar türlerinin üremesi için yumurta bırakacakları yüzer aparatlar geliştirilmiş, bölgeye uygun şekilde saha uygulamaları yapılmıştır.

Balıkçılık araştırmaları konusunda en uzun soluklu çalışmalar Bakanlığımıza bağlı Enstitü Müdürlüklerimiz tarafından yürütülmektedir. Bu amaçla Bakanlık stratejik planında yer aldığı şekilde önemli pelajik balık türleri (hamsi, istavrit, çaça, lüfer/çinekop, palamut) stokları son on yılda izlenmekte ve rapor edilmektedir. Bu çalışma sonuçları artık geleneksel hale gelmiş olan 2019 yılında 7'inci toplantısı yapılan Hamsi Çalıştayı ile sektör temsilcilerine sunulmaktadır.

Ayrıca diğer proje sonuçlarının paylaşılması amacıyla her yıl çalıştaylar ve teknik toplantılar düzenlenmektedir. Bu toplantılarda üniversiteler ve konuyla ilgili STK temsilcileri yanı sıra

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

doğrudan balıkçılar, su ürünleri yetiştiricileri katılım sağlamaktadır. Sektörün son teknolojik gelişmeler konusunda bilgilendirmesi yanında sahada karşılaşılan sorunların çözümüne yönelik doğrudan Enstitü uzman teknik personeli ile görüşmeleri sağlanmaktadır.

Bakanlığımız ve Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği tarafından her yıl düzenlenen ve tüm sektör paydaşlarının bir araya gelerek sektörle ilgili fikir alışverişlerinin yapıldığı büyük çalıştay düzenlenmektedir.

Bakanlığımız tarafından, İl Müdürlüklerimizde su ürünleri konusunda çalışan teknik personel ile bilgi alışverişi yapmak amacıyla her yıl düzenli olarak eğitim çalışmaları yapılmaktadır.

Bakanlığımız tarımsal araştırmalar kapsamında yürütülen projelerin konu başlıkları ve öncelikleri özel sektör ve üniversitelerin katılımı ile 5 yılda bir güncellenmektedir. Su Ürünleri Araştırma Fırsat Alanı (AFA) altında yer alan “Su Ürünleri Islah ve Yetiştiriciliği” araştırma programı “yüksek öncelikli” bir programdır. Bu çalışma programında su ürünleri yetiştiriciliği için ticari değeri yüksek yeni türlerin üretimi ve ıslah hatları oluşturulmasını sağlamak amaçlanmıştır. Şimdiye kadar 23 balık türü ve midye, sülük vb. diğer su ürünleri canlıları konusunda araştırmalar yapılmıştır. Ülkemizde alternatif türlere ilişkin olarak sürdürülen çalışmalar son on yıl içinde yoğunlaşmıştır. Karadeniz alabalığı, kalkan balığı ve mersin balığı gibi türlerin yetiştiriciliği (büyüme performansları, yem değerlendirme, yaşama oranları vs.) konusunda araştırmalar yürütülmüştür. Deniz balıklarında 8 yeni türün (deniz alabalığı, granyöz, fangri, mercan, minekop, sinagrit, eşkina, sivri burun karagöz) kültüre alınma araştırmaları tamamlanmış ve ticari üretimleri başlatılmıştır.

Enstitü araştırma gemileri Karadeniz ve Akdeniz’de ağ kafeslerde balık üretimi için çevresel etki ile diğer sektör yatırımları göz önüne alınarak yeni yatırım alanları ve taşıma kapasitelerinin ne kadar olacağı bilimsel kriterler göz önüne alınarak belirlenmiştir. İzmir Körfezi ve Marmara Denizi’nde midye üretim sahaları için AB kriterlerine uygun şekilde toksik alg izlemesi başlatılmıştır. Alternatif üretim sahaları konusunda deniz suyu analizleri yürütülmüştür.

Bütün bu ar-ge sonuçlarının paylaşılması amacıyla 2013 ve 2015’te genel sektör katılımlı iki büyük çalıştay gerçekleştirilmiştir. Daha sonraki dönemde daha dar kapsamlı katılımlar ile (midye üreticileri, ağ kafes üreticileri vb.) teknik çalışma toplantıları yapılmıştır.

Bakanlığımız koordinasyonunda Su Ürünleri Yetiştiricileri Üretici Merkez Birliği tarafından her yıl düzenli olarak yapılan çalıştaylarda, çeşitli üniversitelerden katılım sağlayan konu uzmanlarının katkılarıyla teknoloji ve yenilikler hakkında sektörün önünü açacak ve maliyeti azaltacak bilimsel çalışmalar yapılmaktadır.

Özel sektör işletmelerinin ilk yatırım aşamasında doğru yerde ve projeye uygun üretim yapılabilmesi için yer uygunluğu, kapasite büyüklüğü ve su analizleri yapılmaktadır. Böylelikle işletmelerin henüz yatırım aşamasında zararı engellenmektedir. İşletme aşamasında balık hastalığı teşhisleri, yem analizleri yürütülmekte, yetiştiricilerin karşılaştığı sorunlar ile ilgili doğrudan müracaatlar ile çözüm üretilmektedir. Yeni balık türlerinin kültürü, midye, sülük, doktor balık vb. sektörde yeni ve ihracat şansı olan ürünlerin üretilmesi, yem katkısı ve hammaddesi için karlılığı arttıracak uygulamalar konusunda ar-ge çalışmaları yürütülmektedir.